

Forbrukerklageutvalget

Vedtak i Forbrukerklageutvalgets sak 73644

Sakens parter

Klager: Elise Odnakk Ludahl, Magnus Barfots gate 34, 5015 Bergen

Prosessfullmektig: Jussformidlingen v/saksbehandler Kristine Lenth Solbø,
Sydneshaugen 10, 5007 Bergen

Innklaget: Laila Johansen, Åsulvs vei 14, 1433 Ås

Kort oppsummering av saken og utfall

Forbrukerkjøp. Klage på hundens helse. Krav om erstatning. Medhold.

Sammendrag av faktiske forhold og partenes anførsler

Klageren kjøpte 02.04.2022 en valp av typen mellompuddel, NKKs registreringsnummer NO35844/22, av innklagde som driver kennelen ABC Private. Det er lagt frem kjøpekontrakt med tilhørende kjøpsvilkår, en standardisert kontrakt fra Norsk Kennelklubb. Kontrakten viser at kjøpesummen var på 30 000 kroner. Hundens fødselsdato var 31.01.2022. Under kjøpsvilkårenes punkt 1 står det:

«Hunder er bærere av en sum av arvelige anlegg, hvorav flere kan resultere i, eller betinge anlegg for sykdom eller lyter. [...] Selv om hunden ved levering er funnet frisk og fri for sykdomstegn, jf. veterinærattesten, kan det allikevel skje at hunden er bærer av anlegg som foran nevnt. Selgeren kan ikke garantere at hunden ikke senere kan utvikle lidelser hva enten disse måtte være arvelig betinget, og/eller skyldes miljøpåvirkning. Med dette er avtalt de egenskaper hunden har eller måtte få. Foreligger det særlige arvemessige problemer for rasen, bør disse opplyses i punkt 5 Særlige vilkår nedenfor».

I punkt 3 står det:

«Skulle hunden utvikle sykdommer av avgjørende (invalidiserende) betydning for hundens sunnhet, og såfremt disse beviselige er medfødt eller oppstått i den tid hunden har vært hos selger, kan kjøper kreve tilbakebetaling av kjøpesummen».

Det er også lagt ved tilleggsvilkår utarbeidet av innklagde. Her omtales partene som «oppdretter» og «kjøper». Det er ikke opplyst om særlige arvemessige problemer for rasen i kontraktens punkt 5.

Klageren har lagt frem «Helsekontroll av valpen» datert 25.03.2022, utført av veterinær Håkon Ernst Øverland. Det er opplyst at denne fulgte med kjøpet. Helsekontrollen er uten merknader. Det er krysset av for at ledd og bevegelsesapparat er i normal tilstand.

Det er fra klagerens side opplyst at hunden i april 2022 hadde en ny helsekontroll ved Sandviken Dyreklinikk, i forbindelse med tolvukers vaksine. Veterinæren skal på denne kontrollen ha oppdaget at valpens kneskål regelmessig gikk ut av ledd. Klageren har lagt frem «Helsekontroll av valpen» datert 29.04.2022. I denne er det krysset av for at det er merknader på «Ledd», og veterinæren har skrevet følgende kommentar:
«Patellaluksasjon grad 2 høyre + venstre bakfot. Følges med på».

Klageren har forklart at hun kontaktet oppdretter rett etter undersøkelsen. Innklagde skal da ha bestridt at valpen hadde patellaluksasjon, og uttalt at tilstanden måtte være forårsaket av veterinærundersøkelsen. Innklagde skal ifølge klageren ha bedt henne om å legge ut en advarsel på den private Facebook-gruppen for valpekjøpere, for å advare andre kjøpere mot lignende opplevelse. Det er lagt frem skjermbilder fra Facebook-gruppen «Abc Private Pelssnakk og annet kos» datert 30.04.2022. Det går frem at klageren hadde laget et innlegg på siden. Av innlegget går det frem at mens klageren hadde valpen hos veterinær, skal veterinæren ha tatt med seg valpen ut av rommet til en annen veterinær, uten at klageren var med. Mens valpen var ute av rommet hørte hun to hyl fra valpen. Veterinæren skal etter undersøkelsen ha forklart at valpen hadde patellaluksasjon grad 2. Klageren skrev at dette var «en arvelig knesykdom hos hunder, men kan også forekomme ved alt for voldsomme hendelser når de er valp».

Klageren har forklart at hun etter innlegget på Facebook-gruppen likevel henvendte seg til en annen veterinær på Sandviken Dyreklinikk. Dette for å høre om det kunne stemme at valpens tilstand var forårsaket av undersøkelsen, slik innklagde hadde forklart. Det er

lagt frem udatert e-post fra veterinær Camilla Meltevik. I e-posten står det opplyst at hun er godkjent av NKK til å utføre «patell attest». I e-posten står det:

«Ved undersøkelse av hundens knær på dyreklinikk, kjenner veterinæren på patella i ulik bøyingsgrad av kneleddet, innenfor leddets normale bevegelsesbane. Dette er en smertefri undersøkelse, og vil ikke kunne skade kneet. For en offisiell patellastatus, registrert NKK-status, må hunden ha passert 12 måneder når undersøkelsen utføres. [...] Viser til info om patellaluksasjon fra NKK sine sider: «Patellaluksasjon er en arvelig tilstand, men arvegangen er dessverre ikke kjent».

Det er fra klagerens side forklart at hun arbeidet aktivt for å avhjelpe symptomene hunden hadde på lateral patellaluksasjon. Hunden ble operert for tilstanden den 27.02.2023. Det er lagt frem faktura datert 27.02.2023 for «Op. patella venstre bb». Det går frem av fakturaen at klageren betalte 5053,51 i egenandel for operasjonen.

Klageren har også lagt frem pasientjournal fra dyreklinikken Tertnes datert 01.03.2023:

«Notat – Veterinæruttalelse i forbindelse med Sansa sitt påviste patellaproblem: Det er påvist lateral patellaluksasjon grad 2,5-3 begge sider. På små hunderaser ser vi ofte patellaluksasjon, men mest mediale (dvs kneskålen går mot innside- ikke utside som her). Ved undersøkelse vil en enkel manipulering av patella være nok for en fagperson til å kunne stille diagnosen. Disse undersøkelsene vil ikke medføre skade på hunden eller "utløse" en slik tilstand. Slike patellaproblemer er arvelige og har sine årsaker i mange forhold på bakbeinet som spiller inn. Skadebetingete patellaproblemer ser vi sjelden og medfører da som oftest større skader i leddet generelt, som feks skade på korsbånd og sidestabiliserende bånd. Det ser vi ikke på Sansa. Patellaproblemer med en grad slik vi har påvist på Sansa gir klar indikasjon på behandling pr kirurgi».

Klageren har opplyst at hunden fikk nødvendig behandling hos fysioterapeut etter operasjonen. Det er lagt frem oppgjør fra Agria dyreforsikring på betaling av egenandeler i forbindelse med rehabilitering og medisin, datert fra 02.03.23 til 23.05.23, som totalt utgjør 418 kroner.

Hunden gikk gjennom en ny operasjon 30.10.2023. Det er lagt frem faktura for operasjonen fra dyreklinikken Tertnes av 30.10.2023, og oppgjør fra Agria Dyreforsikring som viser betaling av 5 207 kroner i egenandel for operasjonen. I tillegg til dette har klageren forklart at hunden måtte gjennomgå ytterligere operasjoner for samme sykdom.

Det er lagt frem faktura datert 29.11.2023 fra dyreklinikken Tertnes for undersøkelse, sedasjon og røntgen, hvor det går frem at klageren betalte 1054,16 kroner i egenandel. Det er også lagt frem faktura datert 30.11.2023 fra dyreklinikken Tertnes for «Operasjon uttak av implantat», hvor det går frem at klageren betalte en egenandel på 1453,80 kroner. Klageren har også lagt frem faktura for veterinærundersøkelse datert 29.01.2024 på 1345 kroner. Det går ikke frem av fakturaen hva dette veterinærbesøket gjaldt. Det er lagt frem faktura fra dyreklinikken Tertnes for «reoperasjon kne» datert 04.09.2024, hvor det går frem at klageren betalte en egenandel på 3175,71 kroner. Det er også lagt frem faktura datert 12.12.2024 fra dyreklinikken Tertnes, for «Operasjon uttak av implantat», hvor klageren har betalt en egenandel på 2 381,16 kroner. Klageren har også lagt frem forsikringsoppgjør fra Agria dyreforsikring datert 13.06.2024 som viser betaling av 3 789 kroner i egenandel i forbindelse med veterinærbesøk den 11.06.2024. Det går ikke frem av forsikringsoppgjøret hva dette veterinærbesøket gjaldt.

Det er lagt frem oppgjør fra Agria dyreforsikring på betaling av egenandeler i forbindelse med rehabilitering, medisin og fysioterapi, datert fra 14.11.2023 til 24.09.2024, som totalt utgjør 1024 kroner. Klageren har også lagt frem journal fra Dogman Hundehelsesenter som viser at hunden har fått fysikalsk behandling for tilstanden.

Klageren har lagt frem fakturaer og forsikringsoppgjør som viser en kostnad på totalt 23 459,34 kroner for veterinærbesøk og operasjoner, og totalt 1505 kroner for fysioterapi, medisiner og rehabilitering. Til sammen utgjør dette 24964,34 kroner.

Klageren har opplyst at hun i senere tid har fått kunnskap om at andre valpekjøpere, som har hunder fra samme foreldre som klagerens hund, har fått påvist lateral patalleluksasjon i knærne på sine valper. Klageren har lagt frem sykejournalen til en av valpene, eid av Mona Korsbøen. I journal datert 11.04.2024 står det: «Begge knær lateral patella lux, må manipuleres for å legges på plass men ligger mest på utsiden hele tiden. Grad $\frac{3}{4}$ duplex lateral patella lux». I journal datert 24.04.2024 står det: «Uten operasjon vil Wilma trolig ha en progressiv forverring av symptomer og livskvalitet». Klageren har lagt frem attest på at denne hunden ble avlivet, datert 30.04.2024. Klageren har vist til at

oppdretteren avlet frem denne valpen på tross av at hun visste om patellaproblemene på klagerens hund.

Det er fra klagerens side opplyst at hun i senere tid også har fått kunnskap om at hundens far har patellaluksasjon grad 1 på det ene benet. Det er lagt frem skjermbilde av hundens stamtavle som viser at faren er «Abc Private Gandhi». Videre er det lagt frem undersøkelse av patellastatus for «Abc Private Gandhi» hvor det står «Problembeskrivelse: Patellaluksasjon. Diagnose: Venstre: Fri, Høyre: 1 lat». Det går frem at undersøkelsesdato var 23.09.2021 og at forholdet ble registrert hos NKK den 06.10.2021.

Klageren har anført at hundens tilstand med patellaluksasjon utgjør en mangel. Videre har klageren anført at innklagde solgte valpen som næringsdrivende, og at det derfor er forbrukerkjøpsloven som regulerer forholdet. I denne forbindelse er det lagt frem bilde av innklagdes kennel sin Facebook side, med tittelen «Kennel Abc Private». Siden er oppført under kategorien «Kjæledyrsoppdretter», og klageren har uttalt at innklagde har «flere valpekull i året, noe som tydelig kommer frem på hennes Facebook-side». Klageren har også lagt frem skjermbilde av hjemmesiden til Norsk Puddelklubb, hvor innklagdes kennel står oppført på en liste over «Oppdrettere med kennelnavn (registrert av NKK-FCI)». Det vises til at innklagde er registrert oppdretter i Norsk Kennelklubb, stiller strenge krav til de som vil kjøpe valper, og at kjøpekontrakten fremstår som standardisert og gjennomgående omtaler innklagde som «oppdretter».

Klageren har anført at kontraktens kjøpsvilkår punkt 1 må tolkes som et «som den er» forbehold, jf. fkjl. § 17. Med henvisning til denne bestemmelsen har klageren anført at hunden er i dårligere stand enn klageren med rimelighet kunne forvente. I denne forbindelse er det vist til kjøpesummen på 30 000 kroner, som er i øvre sjikt for mellompuddelvalper. Det anføres at kjøpesummen må gjelde for funksjonsfriske valper, og at hunden som klageren kjøpte hadde en arvelig sykdom, der den ikke kunne gå på normal måte og har måttet gjennomgå flere operasjoner. I denne forbindelse anfører klageren at det må vektlegges tungt at sykdommen ble oppdaget svært tidlig, kort tid etter kjøpet. Videre anføres det at det må vektlegges at andre valper fra oppdretter hadde samme sykdom, og at hundens far hadde arvelig patellaluksasjon. Det anføres at omfanget av sykdom ikke var påregnelig ut fra det generelle forbeholdet i kjøpsavtalen.

Klageren har som følge av dette krevd erstatning for utgifter til operasjoner, veterinærundersøkelse, rehabilitering, fysikalsk behandling og medisiner. Det er også krevd erstatning for saksbehandlingsgebyret for Forbrukerklageutvalget.

Innklagde har avvist kravene og gjort rede for sine synspunkter i saken da saken var under mekling hos Forbrukertilsynet, og i tilsvaret til Forbrukerklageutvalget av 02.12.2025. Innklagde har anført at saken er foreldet, og uttalt at kjøper skulle «prinsipielt bedt om kjøpet hevet på ulykkestidspunktet. Det er ikke blitt gjort, ei heller ved senere tidspunkt. Hunden blir 4 år kommende januar, og saken er med det foreldet».

Videre har innklagde anført at det ikke foreligger en avtale om at hun skal «dekke fremtidige og eventuelle utgifter som måtte oppstå hos hunden, da den ikke lenger er i mitt eie». Det er fra innklagdes side anført at hunden ble påført skader i kneleddene av veterinæren ved 12 ukers vaksinen, og vist til Facebook-innlegget til klageren. Det anføres at veterinæren hadde vært «unaturlig hardhendt og tydeligvis uerfaren, da hunden skulle ha vaksine, og ikke sjekkes for luksasjon i en alder av 12 uker». I denne forbindelse har innklagde anført at hun som selger ikke kan bli økonomisk belastet for skader som andre måtte påføre hunden. Innklagde har anført at hun solgte en frisk valp som hadde vært til veterinærkontroll og til sjekk hos dyrekiropraktør. Videre at «Rasehundklubben tillater parringer der en av foreldre dyrene er patella grad 1-1». Innklagde har forklart at «det er ikke sannsynlig for arvelighet i dette tilfellet, da foreldre er friske, og mer friske enn kravene for avl».

Innklagde har forklart at veterinær i NKK har fortalt at patellaluksasjon ikke nødvendigvis er nedarvet, men kan skyldes «miljø, belastninger, fall, hard lek, lange turer, det første leveåret til hunden». Innklagde lagt frem journal datert 25.03.2022 fra Dyrlegen i Hurum AS, hvor det står: «alle valper klinisk undersøkelse uten anmerkning». Det er også lagt frem journal fra kiropraktør Hanne Elisabeth Kasin registrert 28.03.2022 hvor det går frem: «Traumer: nei, Sykdommer: nei, Annet: intet å bemerke».

Om sitt eget oppdrett og tilstanden patellaluksasjon skrev innklagde:

«Jeg avler på mentalt sterke, sunne og klinisk friske dyr, har selv beholdt 2 valper etter denne kombinasjonen, der begge tispene er patella 0-0 (uten anmerkning) Det er også kjent at patellaluksasjon er en utviklingslidelse, som lett kan oppstå ved ytre skader og belastninger- spesielt i ung alder/første leveåret da skjelettet er

ekstra ustabil. Dette informerer jeg inngående om til valpekjøpere. Jeg sammelikner ofte fontanellen hos et spedbarn med hundens skjelett, for å oppnå forståelse for hvor ømtålig skjelettet hos valpen er det første leveåret. Leddene har ikke satt seg og strukket seg slik at de er festet før hunden er minimum 1 år. Dette er også årsaken for at skjemaet hundeeier må kjøpe og printe ut, signere og ha med seg til en autorisert veterinær på patella, ikke får printet ut skjemaet fra NKK før fylte 1 år. Dersom du forsøker før fylte 1 år, kommer det en beskjed opp fra NKK sine datasystemer om at hunden din ikke er gammel nok for en slik kontroll».

Innklagde har også lagt frem dialog på messenger med veterinær Therese Holm Egir hvor veterinæren uttaler at diagnosen patellaluksasjon ikke kan stilles før 1 års alder.

Når det gjelder avlen og kombinasjonen av foreldre hos valpen, har innklagde uttalt at det er «vitenskapelig kjent at et avkom arver flere X enn Y'er (mor XX og far er XY). Jeg følger NKK sine avlskrav da jeg gjør mine beregninger og kombinasjoner. Dersom jeg ikke følger disse, vil jeg ikke få registrert valpene hos NKK og få stamtavle. Dette er et kvalitetsstempel for kjøper». Innklagde uttalte også at hun ikke anser seg som profesjonell, men ønsker å avle frem klinisk friske og mentalt sterke hunder.

Innklagde uttalte at hun anser det som «tragisk» at en veterinær har ødelagt knærne på et «så ungt og før dette friskt dyr». Innklagde har forklart at hun etter undersøkelsen av klagerens valp, anbefalte klageren å anmelde veterinæren til veterinærnemnda. Videre har innklagde opplyst at hun anbefalte klageren en god og rimelig veterinær da hunden måtte operere, men at klageren skal ha uttalt at «Det er ikke så nøye. Jeg tar det over forsikringen».

Klageren har i brev av 14.01.2026 kommentert innklagdes tilsvare. Når det gjelder påstanden om foreldelse har klageren vist til at foreldelsesfristen på tre år ble avbrutt da klage ble sendt til Forbrukertilsynet 11.12.2023. Når det gjelder påstanden om at det skulle vært fremsatt et hevingskrav er det vist til at det er opp til forbrukeren om man krever heving eller andre mangelsbeføyelser ved reklamasjon. Klageren har forklart at hun krevde prisavslag med en gang hun fikk patellaattest fra veterinær, som var rett etter at hunden fylte 1 år. Klageren har også vist til at hun hadde dialog med innklagde før dette.

Når det gjelder hva som skjedde på 12 ukers kontrollen, og det aktuelle Facebook innlegget, har klageren forklart at hun på tidspunktet for innlegget var påvirket av samtalen hun hadde hatt med innklagde hvor hun hadde blitt «ekstremt sinna og mente jeg burde anmelde veterinæren og kaste helseboken». Klageren har opplyst at hun var førstegangskjøper og hadde lite kunnskap, og trodde på det innklagde sa. Klageren opplyser at hun endret mening etter at hun fikk ny kunnskap om saken i dialog med to andre veterinærer, og slettet da innlegget på Facebook. Om selve undersøkelsen har klageren uttalt at hun ba veterinæren om å se på beina til hunden da hun syntes at den gikk rart. Veterinæren skal da ha tatt valpen med til ortoped som konstaterte patella luksasjon. Klageren har forklart at selve graden av patella luksasjon ikke kan registreres i NKK før fylte 1 år, fordi det er da hunden er ferdig vokst. Klageren uttalte at det likevel kan diagnostiseres før denne tid og at «Den kan med litt flaks forsvinne, fordi beina vokser og ting kan falle på plass, men i mange tilfeller er skaden vedvarende».

Klageren har også vist til uttalelser fra veterinær om at patellaluksasjon ikke er mulig å «lage» på en hund, og at det i så fall kun kan skje ved store traumer. Hva angår undersøkelsen av valpene som innklagde har lagt frem, uttaler klageren at det er stor sannsynlighet for at dette ikke ble oppdaget fordi dette ikke er vanlig å sjekke på en så liten valp, samt at tilstanden kunne vært umulig å oppdage på dette tidspunktet. Hva gjelder innklagdes opplysning om at det ble anbefalt en god og rimelig veterinær, opplyste klageren at innklagde anbefalte en veterinær i Polen. Dette var ikke aktuelt for klageren da forsikringen ikke dekker fly og hotell, samt at reisen ville vært belastende for hunden. Når det gjelder innklagdes avl og kombinasjonen av foreldre til valpene, har klageren vist til at dette er en kombinasjon som ikke har bare har gått utover hennes hund.

Forbrukerklageutvalget går ikke nærmere inn på partenes anførsler i sakssammendraget, enn det som er beskrevet ovenfor. Utvalget har mottatt alle saksdokumentene og har satt seg inn i disse.

Sakens gang

Saken ble 15.12.2023 brakt inn for Forbrukertilsynet og fikk saksnummer 23/17165. Forbrukertilsynet henvendte seg skriftlig til innklagde første gang 04.07.2024. Saken ble henlagt som uforlikt ved Forbrukertilsynets brev av 23.09.2024. Klagen til Forbrukerklageutvalget er sendt med elektronisk signatur 23.10.2024, og er rettidig.

Saken ble lagt frem i Forbrukerklageutvalgets møte den 25.03.2026.

Klagerens påstander

Klageren har nedlagt påstand om erstatning på totalt 29 484 kroner.

Klageren har også krevd renter.

Utvalget ser slik på saken

Klageren har krevd erstatning for veterinærutgifter, samt utgifter til fysikalsk behandling, medisin og rehabilitering, som følge av at det foreligger en mangel ved valpen.

Saken reiser flere spørsmål:

Det første spørsmålet, er om klagerens krav er foreldet, slik innklagde har anført. Dette kan ikke føre frem. Avtale om kjøp ble gjort 02.04.2022 og klageren har avbrutt foreldelse ved å sende saken til Forbrukertilsynet den 15.12.2023, jf. foreldelsesloven § 16 annet ledd bokstav b. Dette er innenfor den alminnelige foreldelsesfristen på tre år, jf. foreldelsesloven § 2.

Det andre spørsmålet, er om innklagde skal regnes som næringsdrivende, og om det da dreier seg om et forbrukerkjøp.

Med forbrukerkjøp menes salg av ting til en forbruker når selgeren eller selgerens representant opptrer i næringsvirksomhet, jf. forbrukerkjøpsloven 21. juni 2002 nr. 34 (fkjl) § 1 andre ledd.

Om innklagde driver oppdrett og salg av hunder som bigeskjeft, eller har det som primær inntektskilde, er ikke avgjørende for om man anses som næringsdrivende. Det er heller ikke noe vilkår at virksomheten står registrert i foretaksregisteret, jf. NOU 1993: 27 s. 34. Det avgjørende er om oppdrettet er av en slik art og omfang at det er naturlig å karakterisere det som næringsvirksomhet.

Innklagde driver kennelen «ABC Private» og har selv beskrevet oppdrett av et visst omfang. Hun betegner seg som «oppdretter» i kjøpskontrakten. Innklagde har ikke bestridt klagerens anførsel om at hun har flere årlige valpekull, og hun står oppført som oppdretter i Norsk Puddelklubb og er registrert oppdretter i Norsk Kennelklubb. Slik saken

er opplyst, fremstår det for utvalget som at oppdrettet har vært av en viss art og omfang, og at virksomheten har hatt et profesjonelt preg. Utvalget har på bakgrunn av sakens opplysninger funnet det sannsynliggjort at innklagde drev oppdrett som næringsvirksomhet på kjøpstidspunktet.

Forholdet mellom partene reguleres etter dette av forbrukerkjøpsloven, jf. lovens § 1. Utvalget bemerker at forbrukerkjøpsloven ble endret fra 01.01.2024. Fordi kjøpet skjedde før denne datoen, reguleres denne saken av forbrukerkjøpsloven slik den lød før dette tidspunktet. Med tanke på forholdene i saken her, nevner utvalget særskilt at mens det forut for 01.01.2024 var tillatt å selge ting «som den er», er det ikke tillatt etter dette tidspunktet.

Det tredje spørsmålet, er hvordan kjøpekontrakten punkt 1 og 3 skal forstås og anvendes i saken.

Kontrakten som er benyttet i saken her, er en standardkontrakt fra Norsk Kennelklubb for kjøp av hund. Hvordan disse kontraktsbestemmelsene skal forstås, har utvalget tatt stilling til ved flere anledninger. I FKU-2021-4369 heter det:

«Partene har benyttet Norsk Kennel Klubb (NKK) sin standardkontrakt for kjøp av hund. Utvalget oppfatter at partene, gjennom kjøpekontraktens punkt 1 med overskriften 'Kjøpsvilkår', har inngått en nærmere avtale om hundens egenskaper. Det vises til ordlyden i punkt 1: 'Med dette er avtalt de egenskaper hunder har eller måtte få' og til informasjonen 'Informasjon om kjøpsrett' hvor det i fjerde avsnittet fremgår: 'Kjøpekontraktens angivelse av muligheten for arvelige eller arvelig betingede sykdommer, lyter eller feil, er en avtale om egenskapene hos den solgte hund.'.

Slik utvalget tolker kjøpekontraktens punkt nr. 1 og 3, har innklagde tatt et forbehold mot ikke-invalidiserende sykdommer som viser seg etter kjøpstidspunktet, selv om de er arvelig betinget. Utvalget oppfatter avtalepunktene som en presisering av mangelsansvaret etter kjøpsloven i de tilfellene hvor hunden utvikler sykdommer/lidelser i etterkant av kjøpet. I henhold til § 3 kan kjøpsloven fravikes ved avtale og forbeholdet innebærer dermed blant annet at kjøperen ikke kan påberope seg kjl. § 19 første ledd bokstav c, for så vidt gjelder sykdom dekket av kontraktens punkt 1. Tilsvarende tolkning av standardavtalen er

lagt til grunn i tidligere praksis, bl.a. i FKU-2017-775, FKU-2017-1171, og FKU-2019-1040.»

FKU-2021-4369 og de vedtakene den saken henviser til, skiller seg fra saken her ved at de sakene gjaldt privatkjøp, regulert av kjøpslovens regler, mens kjøpet her er et forbrukerkjøp, regulert av forbrukerkjøpsloven. Og mens kjøpsloven er en fravikelig lov, er forbrukerkjøpsloven ufravikelig, jf. lovens § 3.

På samme måte som i de nevnte vedtakene, legger utvalget her til grunn at siktemålet med kjøpekontraktens punkt 1 og 3, er at selger generelt skal fraskrive seg alt ansvar for ikke-invalidiserende sykdommer som viser seg etter kjøpstidspunktet, selv om de er arvelig betinget. Men mens en slik klausul vil være gyldig etter kjøpsloven, er den ugyldig etter forbrukerkjøpsloven, jf. lovens § 3.

Spørsmålet blir da om kjøpekontrakten punkt 1 om at «[m]ed dette er avtalt de egenskaper hunden har eller måtte få» kan opprettholdes som en generell ansvarsfraskrivelsesklausul («som den er»-klausul) etter fkjl. § 17.

Forbrukerklageutvalget har i noen tidligere vedtak, uten utførlig drøftelse, lagt til grunn at klausulen skal anses som en «som den er»-klausul, se FKU-2021-3731 og FKU-2021-4464.

Språklig sett er det ikke innlysende at den nevnte klausulen kan regnes som en «som den er»-klausul. En «som den er»-klausul innebærer også et unntak fra lovens normale ordning, og dersom en slik klausul skal kunne regnes for avtalt overfor en forbruker, krever det tydelig tale. Dette stemmer også med prinsippet i avtaleloven § 37 første ledd nr. 3 om at når det er tvil om tolkningen av en standardavtale mellom en forbruker og en næringsdrivende, skal avtalen tolkes til fordel for forbrukeren. Slik også Ot.prp. nr. 44 (2001-2002) s. 173.

Utvalget i saken her legger etter dette til grunn at den nevnte klausulen ikke skal regnes som en «som den er»-klausul. Mangelsvurderingen i saken skal da skje etter lovens alminnelige regler, uten hensyn til klausulen.

Utvalget tilføyer for ordens skyld at utfallet av saken ville blitt det samme, selv om formuleringen i kjøpekontrakten punkt 1 hadde blitt vurdert som en «som den er»-klausul.

Det fjerde spørsmålet, er om det foreligger en mangel ved valpen.

Det følger av fkjl. § 15 annet ledd bokstav b at den solgte tingen skal svare til det som forbrukeren har grunn til å forvente ved kjøp av en slik ting når det gjelder holdbarhet og andre egenskaper.

Det er på det rene at patellaluksasjonen har forårsaket behov for en rekke operasjoner og undersøkelser, samt langvarig fysikalsk og medisinsk rehabilitering. Det er utvalgets vurdering at klageren ikke kunne forvente en slik helseutfordring ved kjøp av en hund til 30 000 kroner. Utvalget legger etter dette til grunn at hunden ikke var slik kjøperen hadde grunn til å forvente. Det foreligger dermed i utgangspunktet en mangel, jf. fkjl. § 16 første ledd bokstav a.

Skal det være en mangel, må mangelen har foreligget ved leveringen, jf. fkjl. § 18 første ledd, jf. §§ 14 og 7.

Innklagde har anført at hunden ikke hadde patellaluksasjon ved leveringstidspunktet, og har antydnet at forholdet oppstod under veterinærkontroll da hunden var 12 uker. Innklagde har imidlertid ikke lagt frem dokumentasjon på at en veterinærundersøkelse kan forårsake en skade av denne typen. Klageren har på sin side lagt frem uttalelser fra to ulike veterinærer, som begge fastslår at patellaluksasjon ikke kan forårsakes av en veterinærundersøkelse. I fremlagt pasientjournal datert 01.03.2023 uttales det at tilstanden sjeldent er skadebetinget, og at man da som oftest vil se større skader i leddet generelt. I samme journalnotat uttales også at «Slike patellaproblemer er arvelige og har sine årsaker i mange forhold på bakbeinet som spiller inn».

Innklagde har lagt frem en melding fra en som innklagde har opplyst at er veterinær, som sier at diagnosen patellaluksasjon ikke kan stilles før ved ettårs-alder. Klageren har til dette anført at patella luksasjon ikke kan registreres i NKK før fylte 1 år, fordi det er da hunden er ferdig vokst, men at den likevel kan diagnostiseres før denne tid. Klageren har lagt frem helsebok for hund hvor det går frem at hunden faktisk ble diagnostisert for tilstanden da den var 12 uker. Utvalget har ikke blitt fremlagt dokumentasjon eller opplysning som tilsier at dette var en feildiagnostisering. Meldingen som innklagde har lagt frem anses ikke tilstrekkelig for å sannsynliggjøre dette. Utvalget finner derfor å kunne legge til grunn at tilstanden kom til syne da hunden var veldig ung, første gang ved hundens 12-ukers kontroll, og dermed kort tid etter overtakelse. Sammenholdt med uttalelser fra veterinær om at tilstanden er arvelig og sjelden påføres ved ytre skade, finner utvalget det sannsynliggjort at patellaluksasjonen var til stede ved leveringen.

Etter dette foreligger det mangel, og klageren kan da gjøre mangelskrav gjeldende, jf. fkjl. § 26 første ledd.

Det femte spørsmålet, er om klageren har krav på erstatning.

Det følger av fkjl. § 33 at en kan kreve erstatning for kostnader påført som følge av mangelen. Etter fkjl. § 52 første ledd skal erstatningen svare til det økonomiske tapet som den annen part er påført ved kontraktsbrudd.

Klageren har lagt frem fakturaer og forsikringsoppgjør som viser utgifter på totalt 24 964,34 kroner. Utgiftene knytter seg til operasjoner, undersøkelser, og fysikalsk/medisinsk behandling.

Utvalget bemerker at det ikke går frem av faktura for veterinærundersøkelse datert 29.01.2024 på 1 345 kroner, hva dette besøket gjaldt. Det samme er tilfellet for fremlagt forsikringsoppgjør fra Agria, for veterinærundersøkelse 11.06.2024 til 3 789 kr. Siden det ikke er dokumentert at utgiftene knytter seg til mangelen, kan ikke disse tilkjennes i erstatning. De øvrige utgiftene anses dokumentert som kostnader påført som følge av mangelen, og klageren tilkjennes erstatning for disse. Erstatningsbeløpet avrundes til 19 830 kroner.

Klageren har krevd erstatning for saksbehandlingsgebyret for Forbrukerklageutvalget.

Krav om saksbehandlingsgebyr ble behandlet i utvidet utvalg i Forbrukerklageutvalgets sak FKU-55729, den 24.09.2025. Her ble det konkludert med at saksbehandlingsgebyret skal anses som et erstatningskrav som kan dekkes etter alminnelige kontraktsrettslige erstatningsregler, dersom klageren får medhold i kravet sitt.

Utvalget finner etter dette at saksbehandlingsgebyret kan dekkes etter fkjl. § 33. Utvalget tilkjenner erstatning på 1 277 kroner.

Klageren er tilkjent 21 107 kroner i erstatning totalt.

Det sjette spørsmålet, er om klageren har krav på forsinkelsesrenter, og fra hvilket tidspunkt.

Etter forsinkelsesrenteloven § 2 løper renten 30 dager etter at påkrav ble fremsatt. Første gang klageren rettet skriftlig påkrav om erstatning, var ved Forbrukertilsynets forkyning

av klage, lovlig forkynt for innklagde den 31.10.2025. Renter regnes dermed fra den 30.11.2025

Konklusjon og vedtak

Forbrukerklageutvalget fatter slikt vedtak:

Laila Johansen plikter å betale 21 107 –tjueentusenettthundreogsyvkroner- til Elise Odnakk Ludahl med tillegg av forsinkelsesrenter etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd første punktum fra 30.11.2025 og til betaling skjer.

Oppfyllelsesfristen er 1 – én – måned fra vedtakets forkynnelse.

Vedtaket er enstemmig.

Porsgrunn, den 23.04.2026

Mette Thorne Lothe

Rune Erstad

Harald Benestad
Anderssen

Saksbehandler: Maren Oftedal